

РЕШЕНИЕ

№ 8594

гр. София, 12.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 19.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **304** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс във вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на И. Ф. М., непридружен непълнолетен, ЛНЧ [ЕГН], роден на 03.11.2007г., гражданин на С., чрез адв. А. П., назначен за представител по чл. 25 от ЗУБ с Решение № 2328 от 26.09.2024г. на председателя на НБПП, срещу Решение № 12651 от 03.12.2024г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорения акт, като постановен при нарушение на административно-производствените правила и в противоречие с материалния закон. Посочва, че РЕШЕНИЕТО е постановено в противоречие с чл.8 и чл.9 от Закона за убежището и бежанците. , Административният орган неправилно и необосновано постановява, че посочените в интервюто опасения за живота и здравето на детето, за неговата и на близките му сигурност не представляват такива основания, по смисъла на ЗУБ, които основават предоставянето на бежански или хуманитарен статут. Застъпва тезата, че административният орган не е изследвал конкретните обстоятелства, които мотивират детето да напусне страната си. Сочи още, че в оспорения административният акт не е

направена преценка на висшия интерес на детето, което е било задължително предвид, че страна в производството е непълнолетно дете. Претендира се отмяната на обжалваното решение и връщането на преписката за разглеждане на молбата за международна закрила по същество.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв. П.. Същата поддържа жалбата, по изложените в нея съображения и моли съда за отмяна на оспорения административен акт и връщане на преписката за ново произнасяне по молбата за закрила. Представя позиция на ВКБООН относно връщането на хората в Сирийска арабска република.

Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС, в съдебно заседание, не се явява, представлява се от пълномощник А. Г., която оспорва жалбата. Представя справка актуална справка относно С. и Турция. Моли за отхвърляне на жалбата, като неоснователна и недоказана.

СГП- редовно и своевременно уведомена, се представлява от прокурор В., който изразява становище за неоснователност на жалбата и правилност на решението на председателя на ДАБ.

Административен съд София – град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира следното от фактическа страна:

С молба с вх. № ОК- 13-1845/19.09.2024 г. на РПЦ - С., жалбоподателят И. Ф. М., непридружен непълнолетен (към датата на регистрацията), по смисъла на §1, т. 4 от ДР на ЗУБ, [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., арабин по народност, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, семейно положение - неженен, ЛНЧ [ЕГН], е поискал предоставяне на международна закрила. Личните му данни са установени въз основа на попълнена декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В хода на производството чужденецът е представил фотокопие на лична карта, издадена в С..

На същата дата, 19.09.2024г., е съставен регистрационен лист с приложение. И. Ф. М. е получил копие от Указания, относно правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включващи пояснения относно производството по предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за предоставяне на международна закрила, относно връчване на решенията. Видно от удостоверителното изявление на жалбоподателя същите са били преведени на разбираем за него език и последният е получил копие от тях. В административното производство чужденецът е представляван от адв. А. Г. П., определен за негов представител от Председателя на националното бюро за правна помощ на осн. чл. 25, ал. 1 от ЗПП, с Решение № 2328 от 26.09.2024г. /л.79/

С писмо, рег. № М-18733/01.11.2024г., съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС е уведомена ДАБ-МС, че ДАНС не възразява на лицето, регистрирано в РПЦ С. към ДАБ – МС, ПМЗ О. купел като И. Ф. М., [дата на раждане] в С. да се предостави закрила в Република България, ако отговаря на условията по ЗУБ.

На основание чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето, с писмо № 16164/24.09.2024г. /л.82/ е уведомена Дирекция „Социално подпомагане“-К. село за подадената молба за международна закрила от непридружения малолетен чужденец, като интервюто с чужденеца ще се проведе в сградата на РПЦ-С. на [улица]. Уточнено е, че датата за интервюто ще бъде определена след съгласуване с назначения представител. По делото не е представена заповед за назначаване на социален работник.

Представено е писмо изх.№ СГ/Д-С-КС/1105-001/28.10.2024г. /л.73/ относно непридружен непълнолетен чужденец И. Ф. М., на осн. чл.15, ал.1 от Закон за закрила на детето /ЗЗДетето/. В същото е изложено заключение, че на база на събраната информация, Отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ К. село счита, че основните права на непълнолетния непридружен чужденец не са нарушени, че към момента не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното развитие на детето.

С жалбоподателя в хода на административното производство е проведено интервю на 17.10.2024г., в присъствието на назначения му представител по чл. 25 ЗУБ, адв. А. П., и преводач от/на арабски език. Изрично в протокола на проведеното интервю е записано, че социален работник няма да присъства, но ще представи социален доклад. По време на изслушването И. Ф. М. сочи, че е напуснал С. нелегално през 2023 г. ,една година преди датата на проведеното с него интервю, с помощта на трафикант, с група непознати за [населено място], Турция. Там останал да живее и работил шест месеца. В Република България пристигнал през 2024 г., незаконно, двадесет и пет дни преди датата на проведеното с него интервю. Заявява, че е напуснал С. заради неграмотността на хората и заради проблемите, които създавали арабите навсякъде в страната. Обяснява, че е роден в [населено място] и е живял там до петгодишна възраст. Посочва, че след това се преместил да живее със семейството си в [населено място], обл. Ракка. Разказва, че от [населено място], обл. Ракка, той и семейството му, се преместили да живеят в [населено място], обл. Д. А.. Твърди, че в [населено място] обл. Д. А. живеел негов чичо, а той и родителите му и братята и сестрите му живеят от три години в селото. Твърди, че за кратко, малко преди да напусне С., е живял в [населено място], обл. Х.. Разказва, че брат му Т. Ф. М. има хуманитарен статут в България, но работел в М.. Молителят посочва, че и той искал да направи като брат си Т., да получи статут в България, за да може да замине да работи в М.. Споделя, че родителите му не работят, а брат му Т. им изпраща финансови средства. Сирийският гражданин споделя, че не е ходил на училище. Молителят посочва, че не знае от кого се управлява [населено място]. Споделя, че не е ставал свидетел на военни действия. Заявява, че не е търсен за мобилизация. Твърди, че може да живее в С. на друго място в страната, но нямал финансови възможности за това. Посочва, че е живял шест месеца в [населено място], Турция преди да пристигне в България. Споделя, че през това време е работил нелегално като общ работник в строителен обект. Твърди, че през този период два пъти е подавал документи за кимлик, но му било отказано. Заявява, че не можел да се да се движи свободно в Турция и затова напуснал страната за България, където искал да остане да живее нормално и спокойно.

Молителят декларира, че не е имал проблеми, основани на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната му по произход. Заявява, че не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С.. Твърди, че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Декларира, че не е заплашван лично и никога не му е оказвано физическо и/ли психическо насилие в държавата му на произход.

На зададен от представителя му въпрос дали е имало или дали е чувал за военни действия на местата, където е живял, молителят отговаря че само е чувал, че в Д. А. има сражения, но Д. А. бил далече от селото му. На следващ въпрос, зададен от представителя му дали икономическото положение и бедственото положение в С. е в

следствие на войната там, същият отговаря положително. На зададения въпрос дали се страхува, че той или негови близки биха били въввлечени във военни действия против волята си, молителя отговаря, че неговите братя са малки, но се страхува за себе си.

В хода на интервюто заявява, че никой не му е правил нещо лошо заради етноса или религията, както и че не е имал проблеми заради изповяданата от него религия. Не заявява да е имал проблеми с властите в С., или че не му е оказвано насилие. Чужденецът декларира, че интервюто е проведено на разбираем за него арабски език и че писменият му текст му е прочетен на арабски език. Положени са подписи от чужденеца, интервюиращия орган, представителят - адв.П. и от преводача.

С оспореното в настоящото производство Решение № 12651 от 03.12.2024г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците, е отхвърлена молбата на чужденеца за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Административният орган е приел, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Органът се е позовал на „Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец“ на службата на ВКБООН, според който кандидатът трябва да представи основателни причини, защо лично се опасява от преследване, което молителят в настоящия случай не прави. Предвид необоснованите му твърдения, органът е приел за неустановено осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. Не са установени положителните предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 8, ал. 7 и 8 от ЗУБ и с тези мотиви, искането на чужденеца в частта за предоставяне на бежански статут е отхвърлено като неоснователно.

На следващо място, органът е достигнал до извода, че липсват предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут, като се е аргументирал с установената фактическа обстановка, която не дава основание да се приеме, че той е бил принуден да напусне държавата по произход, поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Кандидатът не е бил обект на никакви посегателства и не е претърпял насилие. В тази връзка е прието, че предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ не са налице. Председателят на ДАБ е констатирал, че липсва личен елемент за търсената международна закрила и е приел, че не са налице предпоставките по чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ.

Същевременно за кандидата липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 9, ал. 4 и 5 от ЗУБ. Приел е, че жалбоподателят не е посочил член от семейството и да има предоставена международна закрила в Република България, затова за него не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ. Посочените от чужденеца лични мотиви за желанието и да напусне страната си на произход не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставянето на статут по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

По делото е приета административната преписка по издаване на оспорения административен акт в цялост, както и допълнително представената от процесуалния представител на ответника актуална справка за Сирийска арабска република от 14.01.2025г. на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ,

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена в срок от надлежно лице и при наличието на правен интерес от оспорване на акта.

Между страните няма спор, а и от приложените по делото писмени доказателства е видно, че оспорения административен акт е издаден от компетентен орган - председателя на ДАБ, съобразно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Спазени са изискванията на чл. 59 АПК за форма. Решението съдържа предвидените в чл. 59, ал.2 АПК задължителни реквизити, с означение на фактическите и правните основания за издаването му.

Разгледана по същество жалбата е основателна, по следните правни съображения:

Производството е протекло при нарушаване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е интервю с молителя – непридружен непълнолетен, в присъствието на служебно назначен адвокат на основание чл. 25, ал. 2 ЗПП вр. с чл. 23, ал. 2 вр. с чл. 25, ал. 1 и ал. 3, т. 2 и т. 3 ЗУБ, и преводач от/на арабски език, но в противоречие с изричната разпоредба на чл.15, ал.4 от Закона за закрила на детето, съобразно която на изслушването и консултирането на детето задължително присъства социален работник от Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящият адрес на детето, а при необходимост – и друг специалист. Цитираната норма е императивна и въвежда изискване за изслушване на детето в присъствието на социален работник и представяне на становище или доклад от представител на дирекция "Социално подпомагане" във всяко едно производство.

От представената административна преписка не се установява в хода на разглеждане на молбата на непълнолетния на основание чл. 15, ал. 4 във вр. с чл.15, ал.1 от ЗЗДетето до Дирекция "Социално подпомагане" да е изпратено искане за изразяване на становище или представяне на социален доклад, както и уточнение, че следва да присъства социален работник на изслушването и консултирането на детето. Представеното писмо рег.№ 16164/24.09.2024г. /л.82/ има само информативен характер. В същото липсват указания за изготвяне на социален доклад и определяне на социален работник. В преписката отсъства и нарочна заповед на Директора на Д „СП“ за назначаване на такъв.

Видно от приложените към преписката писмени доказателства, на 17.10.2024г. по време на изслушването на непълнолетния И. Ф. М., не е присъствал социален работник. Нещо повече-изрично е отбелязано в протокола от проведеното интервю, че поради намален състав и невъзможност да присъства на интервюто, социален работник от ДСП-К. село-надлежно уведомен /за което, както бе посочено по-горе липсват доказателства по делото/, ще представи социален доклад на основание чл.15, ал.4, вр. с чл.15, ал.1 от ЗЗДетето.

Преди издаване на процесното Решение № 12651 от 03.12.2024г., не е представен и социален доклад относно малолетното дете. Съдът намира, че Писмо изх.№ СГ/Д-С-КС/1105-001/28.10.2024г. /л.73/, не може да замести социалния доклад, въпреки, че е посочено в него, че е в изпълнение на разпоредбата на чл.15, ал.1 от ЗЗДетето. В него са посочени само данни за детето и родителите и заключение, което не е обосновано. Няма данни за проведен разговор или среща с непълнолетния и за

съда не става ясно въз основа на какво е направено заключението, че основните права на детето не са нарушени, както и че не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социалното му развитие.

В тази връзка, съдът съобрази и обстоятелството, че правилата на чл. 15 от ЗЗДетето са синхронизирани с чл. 22, ал. 1 от Конвенцията за правата на детето, който задължава Република България, като страна по нея, да вземе необходимите мерки, за да осигури на всяко дете, което иска да получи статут на бежанец или се счита бежанец в съответствие с приложимото международно и вътрешно право и процедури, независимо дали е придружено или не от своите родители или което и да е друго лице, подходяща закрила в ползването на правата му.

В настоящия случай нарушението на чл. 15, ал. 4 ЗЗДетето следва да се квалифицира като съществено по смисъла на чл. 146, т. 3 АПК, тъй като е попречило да се изяснят надлежно всички данни относно детето, с оглед охрана на интересите му което обуславя незаконосъобразността на постановения в това производство отказ за предоставяне на международна закрила по отношение на непълнолетния. Принципът за осигуряване на най-добрия интерес на детето е установен с Конвенцията на ООН за правата на детето. Този принцип е от основополагащо значение за осигуряване на закрила и за защитата на правата на детето, като в българското законодателство понятието е дефинирано в § 1, т. 5 вр. т. 11 от ДР Закона за закрила на детето. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 6а ЗУБ, съгласно която, при прилагането на закона, първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, която съдът намира за нарушена.

Извършената в процесното Решение преценка, относно висшия интерес на детето, според настоящият състав е формална, тъй като не е съобразена с личната му история и възможността за спокойно съществуване при евентуално връщане в страната на произход. Съдът счита, че преценката на ответника относно детето е следвало да бъде подробно мотивирана, при съобразяване и с данните за конкретното място на произход (Решение № 3824 на ВАС от 12.03.2020г, по адм. дело № 8779/2019 г.).

Предвид изложеното, оспореното решение е постановено при нарушаване на императивни правни норми, чието нарушаване от административния орган, настоящият съдебен състав квалифицира като съществено – отменително основание по чл. 146, т. 3 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ. / В този см. Р 13109/04.12.2024г. по адм.д. 7400/2024 г. на ВАС/.

По изложените съображения, съдът намира извода на административния орган за липса на основание за предоставяне на бежански статут и хуманитарен статут „по други причини от хуманитарен характер“, свързани с висшия интерес на непълнолетното дете – непридружен кандидат за закрила, за незаконосъобразен, поради допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на закона – противоречие с чл.24 от Хартата на основните права в Европейския съюз (Х.), параграф 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕО, чл.20, пар.5 и чл.23 от Директива 2011/95/ЕО, пар.33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС и от чл.6а ЗУБ. /В този см. Решение № 10555 от 21.11.2022 г. по адм. д. № 3815/2022 г., IV отд. на ВАС, Решение № 3856 от 25.03.2021 г. по адм. д. № 1514/2021 г., IV отд. на ВАС и др./

Дължимата е отмяна на оспореното решение и връщане на делото като преписка на административния орган за ново произнасяне по молбата за закрила при съобразяване с указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

На основание чл. 173, ал. 2 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ, делото като преписка следва се изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата, след актуализирана оценка на общата ситуация във връзка с личната история на чуждия гражданин, при съобразяване с дадените указания във връзка с прилагане на чл. 6а от ЗУБ вр. §1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето. Мотивиран от горното, Административен съд София-град, Първо отделение, 18 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на И. Ф. М., непридружен непълнолетен, ЛНЧ [ЕГН], роден на на 03.11.2007г., гражданин на С., чрез адв. А. П., назначен за представител по чл. 25 от ЗУБ с Решение № 2328 от 26.09.2024г. на председателя на НБПП, Решение № 12651 от 03.12.2024г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), с което е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА делото като преписка на компетентния орган на ДАБ – МС за ново разглеждане и произнасяне по молба за предоставяне на международна закрила с вх.№ ОК-13-1845/19.09.2024г. по описа на РПЦ-С. при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на решението.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

съдия